

ส่วนที่ 3 ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ : บริษัทโรงพยาบาลมหาชนจำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

– ตารางสรุปงบการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 - 2561

สินทรัพย์บุคคล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 - 2561

หน่วย : พันบาท

รายการ	2561	%	2560	%	2559	%
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและรายการเทียบเท่า	575,936	10.16	946,329	21.14	80,004	2.53
เงินลงทุนชั่วคราว	800,160	14.12	156	0.00	40,202	1.27
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - สุทธิ	236,255	4.17	206,288	4.61	216,953	6.87
ส่วนของเงินให้กู้ยืมระยะยาวที่ครบกำหนดภายในหนึ่งปี			-	-	-	-
สินค้าคงเหลือ	68,135	1.20	59,757	1.34	57,761	1.83
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าเครื่องมือแพทย์	-	-	-	-	62,325	1.97
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	6,176	0.11	4,184	0.09	4,978	0.16
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	1,686,662	29.76	1,216,714	27.18	462,223	14.63
เงินฝากประจำติดภาระค่าประกัน	499	0.01	497	0.01	222	0.01
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	428,178	491,510	491,510	10.98	529,578	16.76
เงินลงทุนระยะยาวอื่น - สุทธิ	47,800	0.84	47,800	1.07	47,800	1.51
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กรรมการ	13,000	0.23	-	-	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่พนักงาน	9,876	0.17	8,081	0.18	6,849	0.22
เงินจ่ายล่วงหน้าค่างานก่อสร้าง	-	-	-	-	2,169	0.07
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน - สุทธิ	99,680	1.76	99,680	2.22	106,040	3.36
ที่ดินอาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	2,982,617	52.63	2,221,296	49.62	1,953,024	61.83
สิทธิการเช่า - สุทธิ	374,525	6.61	375,993	8.40	36,978	1.17
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	3,440	0.06	4,800	0.11	3,775	0.12
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	-	-	-	-	-	-
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	20,344	0.36	10,230	0.23	10,239	0.32
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	3,979,959	70.24	3,259,887	72.82	2,696,674	85.37
รวมสินทรัพย์	5,666,621	100.00	4,476,601	100.00	3,158,897	100.00

บริษัทโรงพยาบาลมหาชนจำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 - 2561

รายการ	2561	%	2560	%	2559	%
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	657,640	11.60	625,462	13.97	138,409	4.38
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	184,717	3.26	170,578	3.81	162,449	5.14
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	175,706	3.10	185,107	4.13	174,933	5.54
หนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี						
เงินกู้ระยะยาวจากสถาบันการเงิน	212,960	3.76	82,740	1.85	101,280	3.21
หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อ	789	0.01	834	0.02	459	0.01
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	2,605	0.05	2,779	0.06	372	0.01
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคล -บุคคลที่เกี่ยวข้อง	10,000	0.18	51,000	1.14	101,000	3.20
บุคคลอื่น	29,000	0.51	22,500	0.50	78,400	2.49
เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้น	-	-	30,300	0.68	-	-
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	9,321	0.16	6,518	0.15	9,288	0.29
เงินปันผลค้างจ่าย	3,010	0.05	2,643	0.06	2,119	0.07
หนี้สินผลประโยชน์พนักงานส่วนที่ครบกำหนดภายใน 1 ปี	3,224	0.06	822	0.02	5,970	0.19
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	6,087	0.11	4,799	0.11	2,978	0.09
รวมหนี้สินหมุนเวียน	1,295,059	22.85	1,186,082	26.50	775,538	24.55
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน - สุทธิ	1,043,405	18.41	670,900	14.99	594,135	18.81
หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อ - สุทธิ	959	0.02	1,748	0.04	842	0.03
หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงิน - สุทธิ	5,523	0.10	7,945	0.18	562	0.02
เงินกู้ยืมระยะยาวจากบุคคล - สุทธิ	253,900	4.48	270,900	6.05	228,700	7.24
หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	5,975	0.10	7,377	0.16	9,460	0.30
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน	78,723	1.39	74,380	1.66	59,228	1.87
ภาระผูกพันจากสัญญาเช่าระยะยาว	-	-	25,000	0.56	25,000	0.79
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	50,271	0.89	41,209	0.92	37,729	1.20

บริษัท โรงพยาบาลมหาชน จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 - 2561

รายการ	2561	%	2560	%	2559	%
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	1,438,756	25.39	1,099,460	24.56	955,656	30.25
รวมหนี้สิน	2,733,815	48.24	2,285,542	51.06	1,731,194	54.80
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
ทุนเรือนหุ้น						
ทุนจดทะเบียนที่ออกและชำระแล้ว	160,000	2.83	160,000	3.57	160,000	5.07
หุ้นสามัญ 16,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10.-บาท						
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	88,000	1.55	88,000	1.97	88,000	2.79
ส่วนเกินทุนหุ้นซื้อคืน	15,903	0.28	-	-	-	-
กำไรสะสม						
จัดสรรแล้ว - สรรพตามกฎหมาย	16,000	0.28	16,000	0.36	16,000	0.51
ยังไม่ได้จัดสรร	1,036,861	18.30	968,044	21.62	878,495	27.81
หักทุนเรือนหุ้นของบริษัทที่ถือโดยบริษัทในเครือ	-	-	-2,090	-0.05	-2,650	-0.08
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	82,308	1.45	165,582	3.70	219,097	6.94
รวมส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท	1,399,072	24.69	1,395,536	31.17	1,358,942	43.02
ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยในบริษัทย่อย	1,533,734	27.07	795,523	17.77	68,761	2.18
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น - สุทธิ	2,932,806	51.76	2,191,059	48.94	1,427,703	45.20
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	5,666,621	100.00	4,476,601	100.00	3,158,897	100.00

บริษัท โรงพยาบาลมหาชน จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 - 2561

หน่วย : พันบาท

	2561	%	2560	%	2559	%
รายได้						
รายได้จากการรักษาพยาบาล - สุทธิ	2,366,096	98.24	2,263,874	98.93	2,127,717	99.34
รายได้อื่น - เงินปันผลรับ	171	0.01	-	-	-	-
- อื่น ๆ	42,170	1.75	24,484	1.07	14,156	0.68
รวมรายได้	2,408,437	100.00	2,288,358	100.00	2,141,873	100.00
ต้นทุนและค่าใช้จ่าย						
ต้นทุนในการรักษาพยาบาล	-1,850,343	-76.83	-1,757,761	-76.81	-1,615,215	-75.41
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	-356,800	-14.82	-351,440	-15.36	-324,174	-15.14
ต้นทุนทางการเงิน	-74,512	-3.09	-24,660	-1.08	-24,576	-1.15
รวมต้นทุนและค่าใช้จ่าย	-2,281,655	-94.74	-2,133,861	-93.25	-1,963,965	-91.69
กำไรก่อนส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	126,782	5.26	154,497	6.75	177,907	8.31
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย	47,035	1.95	40,816	1.79	38,429	1.79
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	173,817	7.22	195,313	8.54	216,337	10.10
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	-23,682	-0.98	-28,581	-1.25	-33,676	-1.57
กำไรสุทธิสำหรับปี	150,135	6.23	166,732	7.29	182,660	8.53
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น						
รายการที่ถูกลบทิ้งในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง:						
ส่วนแบ่งกำไรอื่นของบริษัทร่วม - สุทธิจากภาษี	-83,274	-3.46	-53,515	-2.34	158,210	7.39
รายการที่ไม่ได้ถูกลบทิ้งในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง:						
ผลประโยชน์ของพนักงานของบริษัทร่วม - สุทธิจากภาษี	-	-	-	-	907	0.04
ผลประโยชน์ของพนักงาน - สุทธิจากภาษี	1,303	0.05	-1,139	-0.05	-	-
รวมกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-81,971	-3.40	-54,653	-2.39	159,117	7.43
กำไรเบ็ดเสร็จสำหรับปี	68,164	2.83	112,078	4.90	341,778	15.96

	2561	%	2560	%	2559	%
การแบ่งกำไร						
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	133,115	5.53	160,500	7.02	173,091	8.08
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	17,020	0.71	6,231	0.27	9,569	0.45
กำไรสุทธิสำหรับปี	150,135	6.23	166,732	7.29	182,660	8.53
การแบ่งกำไรเบ็ดเสร็จ						
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	51,143	2.12	105,847	4.63	332,209	15.51
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	17,021	0.71	6,231	0.27	9,569	0.45
กำไรเบ็ดเสร็จสำหรับปี	68,163	2.83	112,078	4.90	341,778	15.96
กำไรต่อหุ้น (บาท : หุ้น)						
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (ส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่)	8.32		10.10		10.91	

บริษัท โรงพยาบาลมหาชน จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสดรวมสำหรับแต่ละปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 - 2561

หน่วย : พันบาท

รายการ	2561	%	2560	%	2559	%
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน						
กำไรก่อนภาษีเงินได้	173,817	94.30	195,313	64.86	216,337	65.02
รายการปรับปรุงกระทบกำไรสุทธิเป็น						
เงินสดรับ(จ่าย)จากกิจกรรมดำเนินงาน						
ค่าเสื่อมราคา	165,846	89.98	153,117	50.85	123,516	37.12
ค่าเช่าล่วงหน้าและค่าใช้จ่ายตัดจ่าย	6,003	3.26	9,489	3.16	10,812	3.25
หนี้สงสัยจะสูญ – ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	7,742	4.20	9,081	3.02	7,653	2.30
หนี้สงสัยจะสูญ – เงินให้ยืมแก่พนักงาน	-	-	68	0.02	-	-
ตัดหนี้สูญ	-	-	-	-	636	0.19
กลับรายการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-10,823	-5.87	-12,183	-4.05	-1,810	-0.54
ส่วนปรับลดค่าใช้จ่ายประกันสังคมค้างรับ	-	-	-	-	-12,151	-3.65
กำไรจากการปรับมูลค่าเงินลงทุน	-	-	-	-	-49	-0.01
กำไรจากการขายเงินลงทุนชั่วคราว	-	-	-280	-0.09	-	-
กำไรจากการขายอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	-	-6,326	-2.10	-	-
ขาดทุน(กำไร)จากการจำหน่ายสินทรัพย์	-644	-0.35	-225	-0.08	-328	-0.01
ขาดทุนจากการตัดจำหน่ายสินทรัพย์	151	0.08	3,248	1.08	1,107	0.33
ตัดจ่ายสินทรัพย์เป็นค่าใช้จ่าย	194	0.11	-	-	166	0.05
ปรับปรุงค่าเสื่อมสะสมปีก่อน	-	-	-89	-0.03	-	-
ปรับปรุงหนี้สินเป็นรายได้อื่น	-675	-0.37	-130	-0.04	-690	-0.21
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	-47,035	-25.52	-40,815	-13.56	-38,430	-11.55
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน	10,227	5.55	9,907	3.29	8,627	2.59
เงินปันผลรับ	-	-	-	-	-	-
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจ่าย	74,512	40.42	24,660	8.19	24,576	7.39
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลง						
ในทรัพย์สินและหนี้สินดำเนินงาน	379,314	205.79	344,836	114.52	339,972	102.18

รายการ	2561	%	2560	%	2559	%
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-26,885	-14.59	13,766	4.57	25,200	7.57
สินค้าคงเหลือ	-8,378	-4.55	-1,995	-0.66	-5,396	-1.62
เงินให้ยืมระยะยาวแก่พนักงาน	-4,112	-2.23	-3,301	-1.11	-2,428	-0.73
รับชำระคืนเงินให้ยืมระยะยาวแก่พนักงาน	539	0.29	559	0.19	342	0.10
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	-2,091	-1.13	693	0.23	-1,760	-0.53
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	-3,206	-1.74	-4,172	-1.39	-1,582	-0.48
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)						
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-45,006	-24.42	-8,989	-2.99	6,720	2.02
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	-11,098	-6.02	12,186	4.05	12,781	3.84
ผลประโยชน์ที่จ่ายจริงสำหรับปี	-1,853	-1.01	-188	-0.06	2,724	0.82
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	1,962	1.07	1,951	0.65	1,091	0.27
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	9,060	4.92	3,480	1.16	20,908	6.28
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมดำเนินงาน	288,246	156.38	358,826	119.16	398,572	119.80
จ่ายดอกเบี้ย	-72,816	-39.50	-24,554	-8.15	-24,603	-7.39
จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคล	-31,105	-16.88	-33,149	-11.01	-41,264	-12.40
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมดำเนินงาน	184,325	100.00	301,123	100.00	332,705	100.00
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน						
เงินฝากประจำที่ติดภาระค่าประกันเพิ่มขึ้น	-2	0.00	-274	0.05	-222	0.03
ซื้อเงินลงทุนชั่วคราว	-800,004	48.18	-	-	-40,004	4.83
เงินสดรับจากการขายเงินลงทุนชั่วคราว	-	-	40,326	-6.85	-	-
ซื้อเงินลงทุนในบริษัทร่วม	-150	0.01	-479	0.08	-1,874	0.23
เงินสดรับจากการขายเงินลงทุนในบริษัทย่อย	17,993	-1.08	5,800	-0.99	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กรรมการ	-13,000	0.78	-	-	-	-
ซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	-868,415	52.30	-329,699	55.97	-744,330	89.82
เงินจ่ายล่วงหน้าค่างานก่อสร้าง	-	-	-	-	-62,324	7.52
เงินล่วงหน้าค่าสิทธิการเช่า	-	-	-340,483	57.80	-	-
เงินสดจ่ายภาระผูกพันสัญญาเช่าระยะยาว-สิทธิการเช่า	-25,000	1.51	-	-	-	-
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	-372	0.02	-3,318	0.56	-	-
เงินรับจากการจำหน่ายสินทรัพย์	1,358	-0.08	487	-0.08	1,151	-0.14
เงินรับจากการจำหน่ายสิทธิทรัพย์สินเพื่อการลงทุน	-	-	12,686	-2.15	-	-
เงินสดรับจากเงินปันผล	27,242	-1.64	25,848	-4.39	18,941	-2.29
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	-1,660,350	-1.64	-589,106	100.00	-828,662	100.00

รายการ	2561	%	2560	%	2559	%
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน						
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารเพิ่มขึ้น (ลดลง)	32,177	2.91	487,053	42.19	6,034	1.22
รับเงินกู้ยืมจากบุคคลระยะยาวจากบุคคลอื่น	24,500	2.21	15,000	1.30	370,100	74.84
ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากบุคคลอื่น	-71,000	-6.42	-78,700	-6.82	-249,700	-50.49
รับเงินกู้ยืมระยะยาวจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง	26,000	2.35	2,500	0.22	153,500	31.04
ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง	-31,000	-2.80	-2,500	-0.22	-139,700	-28.25
รับเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	660,000	59.69	159,405	13.81	468,795	94.80
ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	-157,275	-14.22	-101,180	-8.77	-45,080	-9.12
ชำระคืนหนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อ	-834	-0.08	-791	-0.07	-1,266	-0.26
ชำระคืนหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน	-2,595	-0.23	-1,634	-0.14	-352	-0.07
เงินสดรับจากการเพิ่มทุนของบริษัทย่อย	725,000	65.57	719,200	62.31	-	-
เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้น	-30,300	-2.74	30,300	2.63	-	-
เงินปันผลจ่าย - บริษัทใหญ่	-65,232	-5.90	-69,876	-6.05	-66,640	-13.48
- ส่วนที่บริษัทย่อยจ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	-3,810	-0.34	-4,470	-0.39	-1,171	-0.24
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	1,105,630	100.00	1,154,307	100.00	494,520	100.00
เงินสดที่ได้รับจากการรวมธุรกิจ	-		-		50,527	-
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง) – สุทธิ	-370,394		866,324		49,090	
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี	946,329		80,005		30,915	
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นปี	575,935		946,329		80,005	

ข้อมูลเพิ่มเติมประกอบงบกระแสเงินสด

1. เงินสดจ่ายในระหว่างปีสำหรับ

ดอกเบี้ยจ่ายที่ถือเป็นต้นทุนของสินทรัพย์ - 25,560 16,165

2. รายการที่ไม่ใช่เงินสด

2.1 ซื้อสินทรัพย์โดยการก่อหนี้ 59,145 17,119 14,557

2.2 ซื้อสินทรัพย์โดยการทำสัญญาเช่าซื้อ - 2,071 -

2.3 ซื้อสินทรัพย์โดยการทำสัญญาเช่าซื้อ/เช่าการเงิน - 11,424 -

2.4 โอนเงินจ่ายล่วงหน้าค่างานก่อสร้างฯ 666 2,169 35,086

2.5 โอนเงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อสินทรัพย์เป็น
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ 62,324 -

2.6 ส่วนแบ่งกำไรเบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทร่วม 83,274 53,514 159,117

2.7 โอนจัดประเภทเงินลงทุนระยะยาวอื่นเป็น
เงินลงทุนในบริษัทย่อย - - 43,575

3. จำนวนเงินที่ยังไม่ได้เบิกใช้ของวงเงินสินเชื่อที่

อาจจะนำมาใช้เพื่อกิจกรรมดำเนินงานในอนาคต 585,264 181,138 191,553

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

รายการ	หน่วย	2561	2560	2559
อัตราส่วนสภาพคล่อง				
อัตราส่วนสภาพคล่อง	เท่า	1.30	1.03	0.60
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	เท่า	0.63	0.97	0.38
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	เท่า	0.14	0.25	0.43
อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	เท่า	9.83	10.03	9.56
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	วัน	37	36	38
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	ครั้ง	4.68	4.69	5.30
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	วัน	77	77	68
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้	เท่า	2.16	2.33	2.43
ระยะเวลาชำระหนี้เฉลี่ย	วัน	166	155	148
Cash Cycle	วัน	53	42	42
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร				
อัตรากำไรขั้นต้น(จากรายได้การรักษา)	%	21.80	22.36	24.09
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน(จากรายได้การรักษา)	%	6.72	6.83	8.85
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร	%	48.59	87.32	97.86
อัตรากำไรสุทธิ	%	6.23	7.29	8.53
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	%	5.12	7.61	12.79
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน				
อัตราผลตอบแทนต่อทรัพย์สิน	%	2.65	3.72	5.78
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ถาวร	%	10.25	13.78	14.87
อัตราภาระหมุนของสินทรัพย์	ครั้ง	0.43	0.51	0.68
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน				
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	0.93	1.04	1.21
อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย	เท่า	3.79	14.37	15.91
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน	เท่า	1.13	2.44	2.65
อัตราการจ่ายเงินปันผล	%	40.27	40.87	40.67

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

14.1 ภาพรวมของการดำเนินธุรกิจและการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ

ในปี 2561 บริษัทและบริษัทย่อยประกอบธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนรวม 6 แห่ง มียอดขายได้รวม 2,408.44 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 120.08 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 5.25 ผลประกอบการโรงพยาบาลในเครือโดยรวมมีอัตราการเติบโตของยอดขายเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตามโรงพยาบาลมหาชนมียอดขายได้รวม 726.16 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 จำนวน 37.29 ล้านบาท หรืออัตราร้อยละ 4.88 เนื่องจากโรงพยาบาลได้ลาออกจากการเป็นสถานพยาบาลเฉพาะการส่งต่อผู้ป่วยโรคหัวใจในสังกัดของสำนักงานสุขภาพแห่งชาติตั้งแต่เดือนตุลาคม ปี 2560 โดยมีผลกระทบต่อรายได้รวมทั้งปีในปี 2561

ต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการบริหารปี 2561 จำนวนรวม 2,207.14 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 97.94 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 4.64 โดยสาเหตุหลักมาจากค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรทางการแพทย์และค่าเสื่อมราคาเพิ่มขึ้นจากการขยายกิจการโรงพยาบาลของบริษัทย่อย อย่างไรก็ตาม ต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการบริหาร คิดเป็นอัตราร้อยละ 91.64 ของยอดขายได้รวม โดยต้นทุนและค่าใช้จ่ายลดลงเล็กน้อยจากปีก่อน ร้อยละ 0.53 (ปี 2560: อัตราร้อยละ 92.17) มาจากการควบคุมค่าใช้จ่ายที่ดีขึ้น โดยอัตราการเติบโตของรายได้รวม สูงกว่าอัตราการเติบโตของต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการบริหาร

14.2 ผลการดำเนินงานและความสามารถในการทำกำไร

บริษัทและบริษัทย่อย มีกำไรสุทธิสำหรับปี 2561 เป็นเงิน 150.13 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 จำนวน 16.60 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 9.95 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- รายได้จากการรักษาพยาบาล ปี 2561 มีจำนวน 2,366.10 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 102.22 ล้านบาท แบ่งเป็นรายได้จากผู้ป่วยทั่วไปร้อยละ 72.67 และรายได้จากผู้ป่วยตามสัญญา อันประกอบด้วยโครงการกองทุนประกันสังคม และโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้าเฉพาะโรคหัวใจร้อยละ 27.33

รายได้ของกลุ่มโรงพยาบาลแยกตามประเภทของผู้ป่วย (หน่วย : ล้านบาท)

โครงสร้างรายได้	2561		2560		เปลี่ยนแปลง(ร้อยละ)	
รายได้ผู้ป่วยทั่วไป	1,719.43	72.67%	1,537.51	67.92%	+181.92	+11.83%
รายได้ตามสัญญาฯ	646.67	27.33%	726.36	32.08%	-79.69	-10.97%
รวมรายได้	2,366.10	100.00%	2,263.87	100.00%	+102.23	+4.52%

- รายได้อื่นซึ่งประกอบด้วย เงินปันผล ดอกเบี้ยรับ ค่าเช่า กำไรจากการขายเงินลงทุนซึ่งเป็นหุ้นไขว้ และกำไรจากการขายทรัพย์สินฯ ในปี 2561 มีจำนวน 42.17 ล้านบาท (ปี 2560 : 24.48 ล้านบาท) เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 17.69 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 72.23 โดยสาเหตุหลักมาจากบริษัทย่อยมีกำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัท โรงพยาบาล มหาชัย จำกัด (มหาชน)

- ต้นทุนในการรักษาพยาบาลปี 2561 มีจำนวน 1,850.34 ล้านบาท (ปี 2560 : 1,757.76 ล้านบาท) เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 92.58 ล้านบาท และเมื่อเทียบจากยอดขายได้รวมต้นทุนปรับเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปีก่อนร้อยละ 0.02 เนื่องจากมีการทยอยเพิ่มจำนวนบุคลากรทางการแพทย์สำหรับอาคารโรงพยาบาลหลังใหม่ของบริษัทย่อย

- ค่าใช้จ่ายในการบริหารปี 2561 มีจำนวน 356.80 ล้านบาท (ปี 2560 : 351.44 ล้านบาท)เพิ่มขึ้นจากปี

ก่อนจำนวน 5.36 ล้านบาท และเมื่อเทียบจากยอดรายได้รวมค่าใช้จ่ายในการบริหารลดลงจากปีก่อนร้อยละ 0.55 จากการควบคุมค่าใช้จ่ายที่ดีขึ้น

- ค่าใช้จ่ายทางการเงินปี 2561 มีจำนวน 74.51 ล้านบาท (ปี 2560 : 24.66 ล้านบาท) เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 49.85 ล้านบาท และเมื่อเทียบจากยอดรายได้รวม ค่าใช้จ่ายทางการเงินเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 2.01 เนื่องจากบริษัทมีการลงทุนเพิ่มในกิจการโรงพยาบาลแห่งใหม่และการขยายอาคารของบริษัทย่อย

- ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมปี 2561 มีจำนวน 47.03 ล้านบาท (ปี 2560 : 40.82 ล้านบาท) เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 6.21 ล้านบาท และเมื่อเทียบจากยอดรายได้รวมส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 0.16 โดยเป็นส่วนแบ่งกำไรจากหุ้นของโรงพยาบาลเจ้าพระยา จำกัด (มหาชน)

- ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ในปี 2561 มีจำนวน 23.68 ล้านบาท (ปี 2560 : 28.58 ล้านบาท) ลดลงจากปีก่อนจำนวน 4.90 ล้านบาท และเมื่อเทียบจากยอดรายได้รวมค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ปรับลดลงจากปีก่อนจำนวนร้อยละ 0.27 เนื่องจากกำไรจากการดำเนินงานลดลง

- กำไรสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่ในปี 2561 มีจำนวน 133.11 ล้านบาท (ปี 2560 : 160.50 ล้านบาท) ลดลงจากปีก่อนจำนวน 27.39 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.06 และเมื่อเทียบจากยอดรายได้รวมกำไรสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่ปรับลดลงจากปีก่อนจำนวนร้อยละ 1.49 ส่งผลให้กำไรต่อหุ้นขึ้นพื้นฐานส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่ลดลงจากปีก่อนเหลือ 8.32 บาทต่อหุ้นในปี 2561 (ปี 2560 : 10.10 บาทต่อหุ้น)

- เมื่อวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไรแล้วพบว่า ในปี 2561 อัตรากำไรขั้นต้น (คำนวณจากรายได้หักค่ารักษาพยาบาล) คิดเป็นร้อยละ 21.80 ลดลงเล็กน้อยจากปี 2560 ร้อยละ 0.56 สาเหตุเนื่องจากมีต้นทุนสูงขึ้น จากการทยอยเพิ่มจำนวนบุคลากรทางการแพทย์สำหรับอาคารโรงพยาบาลหลังใหม่ของบริษัทย่อย

- จากที่กล่าวมาข้างต้น ต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการบริหารในปี 2561 ลดลงจากปี 2560 จำนวนร้อยละ 0.53 ในขณะที่ค่าใช้จ่ายทางการเงินเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.01 ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.16 ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ลดลงร้อยละ 0.27 ส่งผลให้อัตรากำไรสุทธิลดลงเหลือร้อยละ 6.23 (ปี 2560 : ร้อยละ 7.29)

14.3 ความสามารถในการบริหารทรัพย์สิน (หน่วย : บาท)

งบแสดงฐานะการเงิน	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
สินทรัพย์	5,666,620,834	4,476,601,150	1,190,019,684 (+26.58%)
หนี้สิน	2,733,814,904	2,285,542,405	448,272,499 (+19.61%)
ส่วนของผู้ถือหุ้น	2,932,805,930	2,191,058,745	741,747,185 (+33.85%)

สินทรัพย์

สินทรัพย์รวม ณ 31 ธันวาคม 2561 มีจำนวน 5,666.62 ล้านบาท (31 ธันวาคม 2560 : 4,476.60 ล้านบาท) เพิ่มขึ้น 1,190.02 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 26.58

- เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดจำนวน 575.94 ล้านบาท แบ่งเป็นเงินสดและเช็ครับในมือ 6.31 ล้านบาท และเงินฝากธนาคาร 569.63 ล้านบาท

- เงินลงทุนชั่วคราวจำนวน 800.16 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 800.00 ล้านบาท เป็นเงินลงทุนในเงินฝากธนาคารประเภทประจำ โดยมีระยะเวลาการฝากเกินกว่า 3 เดือน แต่ไม่เกินกว่า 12 เดือนซึ่งเตรียมไว้สำหรับสมทบชำระงานระหว่างติดตั้งและก่อสร้างโรงพยาบาล, ส่วนขยายอาคารโรงพยาบาล, และค่าเครื่องมือแพทย์
- ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นจำนวน 236.26 ล้านบาท โดยแบ่งเป็นลูกหนี้การค้าจำนวน 223.86 ล้านบาทและลูกหนี้อื่นจำนวน 12.40 ล้านบาท จำนวนลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นเพิ่มขึ้น 29.97 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.53 ซึ่งการเพิ่มขึ้นดังกล่าวสอดคล้องกับรายได้ที่เพิ่มขึ้น ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นแสดงด้วยมูลค่าสุทธิซึ่งบริษัทและบริษัทย่อยได้ประมาณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่อาจเกิดจากการเรียกเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้โดยพิจารณาจากเกณฑ์อายุหนี้
- บริษัทและบริษัทย่อยมียอดลูกหนี้ค้างชำระมากกว่า 12 เดือนขึ้นไปจำนวน 67.62 ล้านบาทโดยตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้แล้ว 67.68 ล้านบาท บริษัทและบริษัทย่อยจึงเห็นว่าค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญดังกล่าวเพียงพอแล้ว
- เงินลงทุนในบริษัทรวมจำนวน 428.18 ล้านบาท เป็นเงินลงทุนในหุ้นสามัญของ บริษัท โรงพยาบาลเจ้าพระยา จำกัด (มหาชน) โดยเป็นยอดเงินที่คำนวณตามวิธีส่วนได้เสียซึ่งคำนวณรวมการซื้อเงินลงทุนเพิ่ม ส่วนแบ่งกำไรในเงินลงทุน และหักเงินปันผลรับ (เงินลงทุนคำนวณโดยวิธีราคาทุนจะเท่ากับ 279.39 ล้านบาท)
- ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ จำนวน 2,982.62 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 761.32 ล้านบาท หรือร้อยละ 34.27 เป็นรายการซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์, เครื่องตกแต่งติดตั้งและอุปกรณ์สำนักงาน, และงานระหว่างติดตั้งและก่อสร้างโดยส่วนใหญ่เป็นรายการงานระหว่างติดตั้งและก่อสร้างสำหรับงานอาคารโรงพยาบาลแห่งใหม่ของบริษัทย่อย

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

หนี้สินรวม ณ 31 ธันวาคม 2561 มีจำนวน 2,733.81 ล้านบาท (31 ธันวาคม 2560 : 2,285.54 ล้านบาท) ประกอบด้วยหนี้สินหมุนเวียนจำนวน 1,295.06 ล้านบาท (31 ธันวาคม 2560 : 1,186.08 ล้านบาท) และหนี้สินไม่หมุนเวียนจำนวน 1,438.76 ล้านบาท (31 ธันวาคม 2560 : 1,099.46 ล้านบาท) หนี้สินเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจำนวน 448.27 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 19.61

- เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น ณ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 657.64 ล้านบาท (31 ธันวาคม 2560 : 625.46 ล้านบาท) เพิ่มขึ้น 32.18 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทฯ ได้กู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพื่อนำมาสมทบการลงทุนในบริษัทย่อยแห่งใหม่ โดยจะขอแปลงเป็นเงินกู้ระยะยาวให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการใช้เงิน
- เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น ณ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 184.72 ล้านบาท (31 ธันวาคม 2560 : 170.58 ล้านบาท) ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหนี้การค้าจำนวน 135.20 ล้านบาท (31 ธันวาคม 2560 : 128.44 ล้านบาท) และเจ้าหนี้อื่นจำนวน 49.52 ล้านบาท (31 ธันวาคม 2560 : 42.14 ล้านบาท) เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่นที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากโรงพยาบาลต้องเตรียมทรัพยากรมากขึ้นเพื่อรองรับในการให้บริการคนไข้
- เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน – สุทธิ ณ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 1,043.41 ล้านบาท (31 ธันวาคม 2560 : 670.90 ล้านบาท) เพิ่มขึ้น 372.51 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เป็นเงินกู้ยืมเพื่อรองรับการลงทุนในบริษัทย่อย ซึ่งเป็นกิจการโรงพยาบาลแห่งใหม่
- เงินกู้ยืมจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกันและบุคคลอื่น ณ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 147.00 ล้านบาทและ 145.90 ล้านบาท ตามลำดับ (31 ธันวาคม 2560 : 152.00 ล้านบาทและ 192.40 ล้านบาทตามลำดับ) ลดลง 51.50 ล้านบาท เนื่องจากมีการชำระคืนบางส่วน

- ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงานระยะยาว – สุทธิ ณ 31 ธันวาคม 2561 จำนวนรวม 78.72 ล้านบาท (31 ธันวาคม 2560 : 74.38 ล้านบาท) เพิ่มขึ้น 4.34 ล้านบาทตามการประมาณการตามหลักการคณิตศาสตร์ประกันภัย ณ วันที่รายงานภาระผูกพันฯเพิ่มขึ้นจากการปรับเพิ่มของเงินเดือน อายุงานของพนักงานอาวุโสเพิ่มมากขึ้น และการเพิ่มจำนวนพนักงาน

ส่วนของผู้ถือหุ้น ณ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 2,932.81 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 741.75 ล้านบาทหรือร้อยละ 33.85 เนื่องจากในปี 2561 มีการลงทุนในบริษัทย่อยส่วนของบริษัทและส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม จำนวน 727.09 ล้านบาท, กำไรเบ็ดเสร็จจำนวน 68.16 ล้านบาท, ส่วนเกินทุนหุ้นที่ซื้อคืนจำนวน 15.90 ล้านบาท, และจ่ายเงินปันผลจำนวน 69.41 ล้านบาท

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงานแล้วพบว่า อัตราผลตอบแทนต่อทรัพย์สินร้อยละ 2.65 และอัตราส่วนต่อสินทรัพย์ถาวรร้อยละ 10.25 ซึ่งลดลงจากปีก่อน (ปี 2560 : 3.72 และ 13.78 ตามลำดับ) เนื่องจากกำไรสุทธิลดลง แต่สินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะยอดเพิ่มขึ้นในหมวดเงินลงทุนชั่วคราว เป็นเงินลงทุนในเงินฝากธนาคารประเภทประจำ ซึ่งเตรียมสำหรับสมทบชำระงานระหว่างติดตั้งและก่อสร้างโรงพยาบาล, ส่วนขยายอาคารโรงพยาบาล, และค่าเครื่องมือแพทย์ และยอดเพิ่มขึ้นในหมวดที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ โดยเป็นสินทรัพย์ที่ได้รับระหว่างปี จึงยังไม่สามารถก่อให้เกิดรายได้ได้เต็มกำลัง

14.4 สภาพคล่องและความเพียงพอของเงินทุนของบริษัท

บริษัทและบริษัทย่อยมีกระแสเงินสด สำหรับปี 2561 และ 2560 ดังต่อไปนี้

(หน่วย : บาท)

รายการ	2561	2560	เปลี่ยนแปลง
กระแสเงินสดได้มา (ใช้ไปใน) จากกิจกรรมดำเนินงาน	184,325,498	301,123,989	-116,798,491
กระแสเงินสดได้มา (ใช้ไปใน) จากกิจกรรมลงทุน	(1,660,350,221)	(589,106,754)	-1,071,243,467
กระแสเงินสดได้มา (ใช้ไปใน) จากกิจกรรมจัดหาเงิน	1,105,630,952	1,154,307,104	-48,676,152
เงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ	(370,393,771)	866,324,339	-1,236,718,110

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดจำนวน 575.94 ล้านบาท ลดลงจากวันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 370.39 ล้านบาท เนื่องจากกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

1. กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานประกอบด้วยรายการที่เป็นสาระสำคัญคือกำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน 379.31 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 34.48 ล้านบาท (31 ธันวาคม 2560: จำนวน 344.84 ล้านบาท) สินทรัพย์ดำเนินงานเพิ่มขึ้น 44.13 ล้านบาทเพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 49.68 ล้านบาท (31 ธันวาคม 2560 ลดลง 5.55 ล้านบาท) เนื่องจากจำนวนลูกหนี้การค้าเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับรายได้ที่เพิ่มขึ้น ส่วนหนี้สินดำเนินงานลดลง 46.93 ล้านบาท ซึ่งลดลงจากปีก่อนจำนวน 55.37 ล้านบาท (31 ธันวาคม 2560 เพิ่มขึ้น 8.44 ล้านบาท)เนื่องจากหมวดเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น โดยยอดหลักเป็นเจ้าหนี้งานก่อสร้างและเงินประกันผลงานก่อสร้างลดลงคงเหลือเงินสดที่ได้มาจากการดำเนินงาน 288.25 ล้านบาทและเมื่อหักดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้นิติบุคคลจำนวนรวม 103.92 ล้านบาททำให้คงเหลือเงินสดที่ได้มาจากการดำเนินงานเป็นจำนวน 184.33 ล้านบาท

2. บริษัทและบริษัทย่อยใช้กระแสเงินสดสำหรับกิจกรรมลงทุนในปี 2561 เป็นจำนวน 1,660.35 ล้านบาท โดยมี การลงทุนที่เป็นสาระสำคัญดังนี้

- เงินลงทุนชั่วคราว บริษัทมีเงินลงทุนชั่วคราวเพิ่มขึ้น 800.00 ล้านบาท เป็นเงินลงทุนในเงินฝากธนาคารประเภท ประจำ โดยมีระยะเวลาการฝากเกินกว่า 3 เดือน แต่ไม่เกินกว่า 12 เดือนซึ่งเตรียมไว้สำหรับสมทบชำระงานระหว่างติดตั้ง และก่อสร้างโรงพยาบาล, ส่วนขยายอาคารโรงพยาบาล, และค่าเครื่องมือแพทย์
- ซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ บริษัทฯ มีงานปรับปรุงอาคาร การก่อสร้างอาคารหลังใหม่ การซื้อเครื่องมือและ อุปกรณ์ทางการแพทย์เพิ่มมากขึ้นจำนวน 868.42 ล้านบาท

3. บริษัทและบริษัทย่อยได้กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงินในปี 2561 เป็นจำนวน 1,105.63 ล้านบาทสาเหตุหลักมาจากรับเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินสุทธิจำนวน 502.72 ล้านบาทและเงินรับจากการเพิ่มทุนของบริษัท ย่อย 725.00 ล้านบาท โดยมีการจ่ายเงินปันผลรวมเป็นจำนวน 69.04 ล้านบาท

อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสดปี 2561 เท่ากับ 0.14 เท่าลดลงจากปีก่อนจำนวน 0.25 เท่า ซึ่งบริษัทได้จัดเตรียม วงเงินสินเชื่อและการระดมเงินฝากที่มีอยู่ ให้มีความเพียงพอและเหมาะสมในการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน

- แหล่งที่มาของเงินทุน :บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินกู้จากสถาบันการเงินจำนวนรวม 534.90 ล้านบาท มีเงินปันผลรับจาก บริษัทรวม 27.24 ล้านบาท และมีกำไรจากการดำเนินงานในส่วนของบริษัทใหญ่จำนวน 133.11 ล้านบาทเงินทุนที่มีอยู่จึง เพียงพอสำหรับการดำเนินธุรกิจและการลงทุนในบริษัทย่อย
- แหล่งที่ใช้ไปของเงินทุน:บริษัทและบริษัทย่อยใช้เงินทุนจำนวน 868.79 ล้านบาท ในการปรับปรุงอาคารโรงพยาบาล, งานก่อสร้างอาคารโรงพยาบาล, และซื้ออุปกรณ์เครื่องมือแพทย์กับโปรแกรมคอมพิวเตอร์

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

(หน่วย : บาท)

รายการ	2561	2560	เปลี่ยนแปลง(ร้อยละ)
หนี้สิน	2,733,814,904	2,285,542,405	448,272,499 (19.61%)
ส่วนของผู้ถือหุ้น	2,932,805.930	2,191,058,745	741,747,185 (33.85%)
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	0.93 : 1	1.04 : 1	0.11

14.5 ภาระผูกพันด้านหนี้สินและการบริหารจัดการภาระนอกงบแสดงฐานะการเงิน

ภาระผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อย มีภาระผูกพันที่ต้องจ่ายในอนาคตตามสัญญาก่อสร้างอาคารเป็น จำนวน 2,711.35 ล้านบาท

ภาระผูกพันเกี่ยวกับสัญญาเช่าดำเนินงานและบริการระยะยาว

บริษัทและบริษัทย่อยมีค่าเช่าและบริการที่ต้องจ่ายชำระในอนาคตตามสัญญา ดังนี้.-

(หน่วย : ล้านบาท)

	ปี 2561	ปี 2560
ค่าเช่าที่ดิน	2,680.50	2,678.70

	ปี 2561	ปี 2560
ค่าเช่าสำนักงาน	8.82	1.75
ค่าเช่าและบริการเครื่องมือแพทย์	5.08	3.68
ค่าเช่ายานพาหนะ	1.41	1.94
รวม	2,695.81	2,686.07

หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหลัง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหลังจากการให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกันต่อหน่วยงานราชการบางแห่งเป็นจำนวนเงินรวม 45.50 ล้านบาท

ภาระการค้ำประกันสินเชื่อ

บริษัทและบริษัทย่อย มีวงเงินเงินเบิกเกินบัญชี วงเงินออกหนังสือค้ำประกัน วงเงินกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาวจากสถาบันการเงินวงเงินสินเชื่อดังกล่าวค้ำประกันโดยการจำนองที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบางส่วนของบริษัทและบริษัทย่อย มอบสิทธิการเช่าของบริษัทย่อยรวมทั้งการค้ำประกันโดยกรรมการของบริษัทบางท่านและบริษัทยังเป็นผู้ค้ำประกันวงเงินสินเชื่อจากธนาคารให้แก่บริษัทย่อยสี่แห่ง

14.6 ปัจจัยหรือเหตุการณ์ที่จะมีผลต่อฐานะการเงินหรือการดำเนินงานในอนาคต

ปัจจัยที่อาจมีผลต่อการดำเนินธุรกิจหากเป็นปัจจัยภายในบริษัทจะแก้ไขสถานการณ์ให้ผ่อนผันหรือคลี่คลายไปได้ แต่หากเป็นปัจจัยภายนอก ไม่ว่าจะเป็นสภาวะเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวช้าซึ่งส่งผลกระทบต่อตลาดสินค้าใช้จำเป็นด้านสุขภาพของประชาชน ในทางกลับกันต้นทุนการให้บริการรวมถึงอุปกรณ์ทางการแพทย์มีแนวโน้มปรับราคาสูงขึ้นและสภาวะการแข่งขันที่ทวีความรุนแรงจากคู่แข่งโรงพยาบาลเอกชนด้วยตนเองแล้วยังต้องเผชิญกับคู่แข่งโรงพยาบาลภาครัฐที่มีการพัฒนาและปรับปรุงการให้บริการให้สะดวกและมีคุณภาพมากขึ้นรวมถึงการเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์และมาตรการที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานรัฐ ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อความไม่แน่นอนต่อการดำเนินธุรกิจและผลการดำเนินงานของบริษัท